

**Analiza stanu zieleni
wraz z inwentaryzacją ogólną**
na potrzeby KONCEPCJI PROGRAMOWO-PRZESTRZENNEJ
ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW ZIELENI W MIĘDZYZDROJACH
„Międzyzdroje – morze zieleni”

Autorzy:

arch. krajobrazu Tadeusz Fiszer

arch. krajobrazu Tomasz Furmańczyk

Szczecin, wrzesień 2016

Spis treści

1. Cel opracowania	2
2. Metodyka opracowania.....	2
3. Położenie terenów objętych opracowaniem.....	2
4. Warunki przyrodnicze i klimat Międzyzdrojów	3
5. Karty ewidencji obiektów zieleni wraz z inwentaryzacją fotograficzną	6
5.1. Teren A	6
5.2. Teren B	8
5.3. Teren C	10
5.4. Teren D	12
5.5. Teren E.....	14
5.6. Teren F1.....	16
5.7. Teren F2.....	18
5.8. Teren F3.....	20
5.9. Teren G	22
5.10. Teren H	25
5.11. Teren I	27
6. Połączenia terenów objętych opracowaniem ciągami zieleni przyulicznej.....	28
7. Formy ochrony przyrody w sąsiedztwie terenów objętych opracowaniem.....	29
7.1. Formy ochrony przyrody bezpośrednio na obszarze objętym opracowaniem	29
7.2. Woliński Park Narodowy	29
7.3. Obszary natura 2000	30
7.4. Pomniki przyrody	31
8. Stopień degradacji terenów objętych opracowaniem oraz zagrożenia przyrodnicze.....	32
9. Wnioski i rekomendacje projektowe	33
10. Spis rysunków	35
11. Spis tabel	35

Załączniki:

- rysunki inwentaryzacyjne, skala 1:500

1. Cel opracowania

Niniejsze opracowanie wykonano na potrzeby opracowania Koncepcji programowo-przestrzennej zagospodarowania terenów zielonych w Międzyzdrojach - „Zielone Międzyzdroje”. Jest to opracowanie pomocnicze mające dostarczyć informacji o jakości środowiska przyrodniczego oraz obecnym stanie zagospodarowania terenów objętych koncepcją.

W opracowaniu wykorzystano wyniki badań prowadzonych na analizowanym terenie w latach wcześniejszych, wykonanych na potrzeby planistyczne w gminie Międzyzdroje.

2. Metodyka opracowania

Analiza stanu została sporządzona w oparciu o przeprowadzoną wizję lokalną wraz inwentaryzacją fotograficzną. Inwentaryzacja terenowa odbyła się w sierpniu 2016 r na obszarze objętym zakresem projektowym oraz na terenach przyległych. W toku prac uwzględniono istniejące opracowania ekofizjograficzne wykonane na potrzeby Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Międzyzdroje oraz opracowania ekofizjograficzne sporządzone na potrzeby planów miejscowych. Przeanalizowano również warunki klimatyczne Międzyzdrojów, w celu określenia możliwych rozwiązań projektowych związanych z doбором zieleni w koncepcji projektowej.

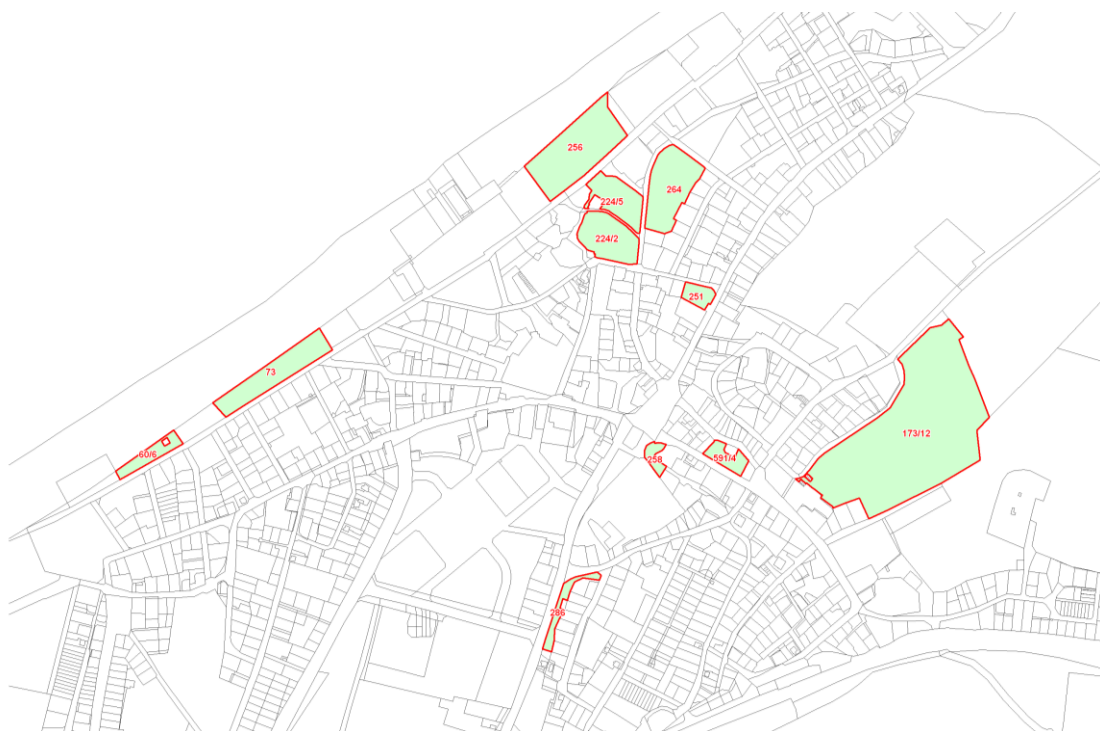
Na podstawie pozyskanych informacji opracowano karty obiektów zieleni wraz z inwentaryzacją ogólną. Całość prac pozwala na określenie wniosków i rekomendacji do opracowania koncepcyjnego, z uwzględnieniem istniejącego stanu środowiska.

3. Położenie terenów objętych opracowaniem

Obszar objęty opracowaniem składa się z systemu terenów zieleni położonych w Międzyzdrojach, wzdłuż głównego ciągu komunikacyjnego łączącego dworzec kolejowy z najintensywniej wykorzystywanym ciągiem turystycznym – Aleją Gwiazd.

Samo miasto położone jest w północno-zachodniej części województwa zachodniopomorskiego, bezpośrednio nad Morzem Bałtyckim, w północno-zachodniej części wyspy Wolin. Międzyzdroje są siedzibą gminy miejsko-wiejskiej, graniczącej z miastem Świnoujście od strony zachodniej, gminą Wolin od strony wschodniej, gminą Stepnica od strony południowej (na morskich wodach wewnętrznych Zalewu Szczecińskiego), morzem Bałtyckim od strony północnej. Główne funkcje miasta to : mieszkalnictwo i obsługa administracyjna, usługi, działalność związana z gospodarką morską oraz działalność turystyczna. Turystyka jest dominującą branżą gospodarki gminy i samego miasta, która silnie stymuluje istniejące zainwestowanie materialne w postaci bazy turystycznej i będący jej pochodną ruch turystyczny. Presja turystyczna ma również istotny wpływ na tereny zielone zlokalizowane w granicach miasta Międzyzdroje.

Tereny wchodzące w zakres opracowania są ze sobą powiązane systemem zieleni ulicznej, tworzącej korytarze ekologiczne w ramach struktury urbanistycznej miasta. Schemat rozmieszczenia terenów przedstawia Rysunek 1.

Rysunek 1. Rozmieszczenie terenów objętych opracowaniem.

Źródło: opracowanie własne

Teren A- obejmuje działkę nr 286 leżąca przy ulicy Niepodległości stanowiącej wjazd do centralnej części miasta. Teren ma charakter skarpy, przez którą przechodzą dojścia w postaci schodów prowadzących do prywatnych nieruchomości, od strony ogrodów. Tereny B i C leżą w centralnej części Międzyzdrojów. Teren B usytuowany jest w bliskim sąsiedztwie wejścia do siedziby WPN znajdującego się w pobliżu głównego skrzyżowania w Międzyzdrojach. Teren C jest otoczony ulicami Kolejową oraz Norwida i sąsiaduje z zabudową usługową oraz mieszkaniową. Kolejny teren to działka 173/12, mająca charakter rozległego parku leśnego. Jest to teren miejski w zarządzie Lasów Państwowych. Teren E to narożny zieleniec przy ulicy Traugutta pełniący głównie funkcję elementu komunikacji pieszej. Następny teren (F) to historyczny Park Zdrojowy, wpisany do rejestru zabytków. Wraz z budynkiem Zdrojowym tworzy kompleks historyczny o znacznych walorach architektoniczno-urbanistycznych oraz przyrodniczych. Teren G to plac związany z jedną z największych atrakcji Międzyzdrojów – festiwalem gwiazd. Jest to teren intensywnie odwiedzany przez turystów, wykorzystywany również na potrzeby innych imprez masowych. Tereny H oraz I to obszary niezabudowane, położone wzdłuż głównego ciągu pieszego biegnącego wzdłuż linii brzegowej. Szczegółowe opisy terenów zostały zawarte w kartach inwentaryzacyjnych.

4. Warunki przyrodnicze i klimat Międzyzdrojów

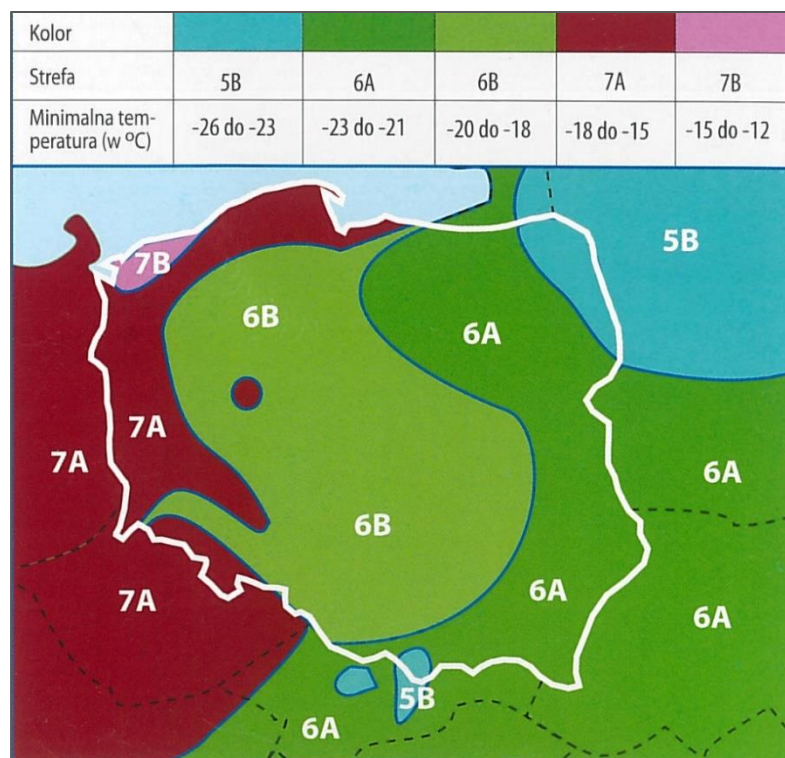
Zgodnie z podziałem województwa zachodniopomorskiego na krainy klimatyczne Cz. Koźmińskiego, tereny objęte koncepcją znajdują się w krainie I – Zalewu Szczecińskiego. Kraina I obejmuje wyspy Uznam i Wolin oraz wąski pas przyległy do Zalewu Szczecińskiego. Jej przeciętna wysokość wynosi od 0 do 20 m n.p.m. Warunki klimatyczne tej krainy, kształtują się nie tylko pod wpływem głównych geograficznych czynników klimatotwórczych (szerokość geograficzna, cyrkulacja atmosferyczna), ale także w dużej mierze pod wpływem Bałtyku i Zalewu Szczecińskiego. Pobrzeże Zatoki Pomorskiej, ograniczone wyspami Uznam i Wolin, zaliczane jest do najkorzystniejszych rejonów bioklimatycznych na polskim wybrzeżu, sprzyjających rekreacji i turystyce.

Oddziaływanie morza objawia się wyrównanym profilem termicznym (małe amplitudy roczne i dobowe) w wyniku ochładzającego wpływu morza w lecie i ocieplającego w zimie oraz większą wilgotnością powietrza, długim, ale późnym okresem wegetacyjnym, dużą liczbą dni pochmurnych z

zachmurzeniem warstwowym. Wiosna i lato są tu wyraźnie chłodniejsze, zimy stosunkowo łagodne i krótkie a jesień znacznie dłuższa i ciepła.

Cechą charakteryzującą klimat strefy nadmorskiej jest średnie dzienne usłonecznienie, które wynosi w roku 4.4 godz. (w kraju 3.6 - 4.5 godz.), osiągając najwyższe wartości w okresie maj - sierpień, średnio 7.1 godz., z maksimum w czerwcu 8.2 godz. Dłuższe okresy usłonecznienia trwają również w kwietniu i we wrześniu (średnio 5.3 - 5.1 godz. dziennie), co jest bardzo korzystne dla rekreacji poza sezonem letnim.

Średnia roczna temperatura powietrza wynosi od 8,3 o C do 8 o C. Zmienność przestrzenna temperatury w miesiącach najchłodniejszym i najcieplejszym w obrębie tej krainy jest podobna, gdyż średnia temperatura stycznia (najwyższa w całym województwie) wynosi -0,50 C w południowych rejonach Zalewu i wzrasta do około -0,10 C na wybrzeżu, a lipca w tych samych rejonach, waha się od 17,1 o do 17,5 o C. Ostatnie wiosenne przymrozki (na wys. 200 cm n.p.g.) kończą się przeważnie między 19 a 26 kwietnia, natomiast pierwsze przymrozki jesienne pojawiają się między 26 października a 2 listopada. Kraina Zalewu Szczecińskiego odznacza się, obok Krainy Dolnej Odry, najdłuższym okresem gospodarczym (tp >30 C) od 255 – 260 dni i stosunkowo długim okresem wegetacyjnym (tp>50 C) od 222 – 224 dni. Przeciętna minimalna temperatura na tym obszarze waha się od -12 o do -15 o C co pozwala wprowadzać rośliny występujące strefie mrozoodporności 7b i niżej.

Rysunek 2. Mapa mrozoodporności roślin w Polsce

Źródło: Katalog roślin – drzewa, krzewy, byliny na podstawie pracy W. Heinze i D. Schreibera „Eine neue Kartierung der Winterhärtezonen für Gehölze in Europa”

Na obszarze gminy dominują w ciągu roku wiatry z kierunków południowo – zachodniego w okresie jesienno – zimowym oraz północno - wschodnich w okresie wiosenno - letnim. Najrzadziej notowane są wiatry północne. Największą zmiennością kierunków wiatru charakteryzuje się wiosna. Duże gradienty ciśnienia na linii przemieszczania się układów barycznych są przyczyną częstych wiatrów we wszystkich porach roku. O wietrzności tego obszaru, zwłaszcza części wyspowej, świadczy niewielki udział (5 %) ciszy atmosferycznych. Duża jest liczba dni z wiatrami silnymi (powyżej 10 m/s) - średnio 38 dni, głównie wiosną oraz z wiatrami bardzo silnymi (osiągającymi 30 m/s) głównie z kierunków północnych. W miarę oddalania się od morza udział okresów ciszy wzrasta.

Tabela 1. Rozkład kierunków i prędkości wiatru z okresu IV-IX z wielolecia 1971-2000 na podst. danych ze stacji pomiarowej w Świnoujściu

Stacja		Kierunek wiatru									Suma częstotliwości	V
		N	NE	E	SE	S	SW	W	NW	C		
Świnoujście	n	9.2	16.1	7.7	8.2	10.9	17.6	18.0	8.7	3.6	100.0	x
	v	4.9	5.5	4.4	2.9	2.7	3.0	3.6	4.9	x	x	3.9

Źródło: Koźmiński C., Michalska B., Czarnecka M., Klimat Województwa Zachodniopomorskiego, Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie / Uniwersytet Szczeciński, Szczecin 2012

Objaśnienia:

V- średnia prędkość wiatru w m/s

C- cisze w %

n – częstość występowania wiatru z danego kierunku w %

v – średnia prędkość wiatru z danego kierunku

Tabela 2. Rozkład kierunków i prędkości wiatru z okresu X-III z wielolecia 1971-2000 na podst. danych ze stacji pomiarowej w Świnoujściu

Stacja		Kierunek wiatru									Suma częstotliwości	V
		N	NE	E	SE	S	SW	W	NW	C		
Świnoujście	n	4.8	4.7	6.9	11.9	20.0	25.6	17.2	5.9	3.0	100.0	x
	v	7,2	6,4	4,7	3.4	3.1	3.5	4.2	5.8	x	x	4.1

Źródło: Koźmiński C., Michalska B., Czarnecka M., Klimat Województwa Zachodniopomorskiego, Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie / Uniwersytet Szczeciński, Szczecin 2012

Objaśnienia:

V- średnia prędkość wiatru w m/s

C- cisze w %

n – częstość występowania wiatru z danego kierunku w %

v – średnia prędkość wiatru z danego kierunku

Rozkład wiatrów w Międzyzdrojach jest istotny ze względu na takie zagospodarowanie terenów zieleni, by zapewniały one odpowiednie napowietrzenie struktury urbanistycznej miasta.

5. Karty ewidencji obiektów zieleni wraz z inwentaryzacją fotograficzną

5.1. Teren A

Obiekt: Skarpa przy ulicy Niepodległości (dz. nr 286 obręb 21)

Powierzchnia ogólna: 0,2079 ha

Roślinność	
Gatunek	Udział gatunku
Buk pospolity – <i>Fagus sylvatica</i>	Gatunek główny
Klon pospolity – <i>Acer platanoides</i>	Gatunek główny
Klon jawor – <i>Acer pseudoplatanus</i>	Gatunek główny
Bluszcz pospolity – <i>Hedera helix</i>	Gatunek główny
Jesion wyniosły - <i>Fraxinus excelsior</i>	Gatunek dopełniający
Lipa holenderska - <i>Tilia xeuropaea</i>	Gatunek dopełniający
Sosna pospolita – <i>Pinus sylvestris</i>	Gatunek sporadycznie występujący
Robinia akacjowa – <i>Robinia pseudoaccacia</i>	Gatunek sporadycznie występujący
Orzech włoski – <i>Juglans regia</i>	Gatunek sporadycznie występujący
Cis pospolity – <i>Taxus baccata</i>	Gatunek sporadycznie występujący
Jabłoń domowa - <i>Malus domestica</i>	Gatunek sporadycznie występujący
Nawierzchnie	
Rodzaj	Stan
Spoczniki z płyt chodnikowych betonowe 35 x 35 cm – 15 m ²	zły
Elementy wyposażenia terenu – obiekty małej architektury	
Nazwa	Stan techniczny
Mur oporowy (ul Dąbrowska): wys. = 80-140 cm; grub. = 30 cm, dł.= 85 m	Zniszczony w 65 %
Mur oporowy (ul. Niepodległości): wys. = 60-100 cm; grub = 30cm; dł. = 125 m	Zniszczony w 45 %
Mur oporowy (odc. Przy posesji nr. 31): wys. 90-160cm, grub. = 35cm, dł. = 19m	Zniszczony w 20 %
Stan istniejący zieleni	
Zieleniec pełni funkcje izolacyjne i przeciwerozryjne na skarpie. Drzewostan mieszany – buk pospolity, klon jawor, klon pospolity, jesion wyniosły, lipa holenderska, sosna pospolita. Drzewa przeznaczone są do zachowania w nowym zagospodarowaniu. Przy murach oporowych ul. M. Dąbrowskiej widoczne jest wysadzanie ich systemem korzeniowym. Po dokładnej inwentaryzacji należy rozważyć ewentualną wycinkę.	
Uwagi do obiektu	
- Przez skarpe przechodzą zejścia z prywatnych nieruchomości nad skarpe - Zejścia z prywatnych nieruchomości w złym stanie - Po drugiej stronie ulicy Niepodległości brak wyraźniej pierzei ulicy - Występują gatunki inwazyjne - Konieczność naprawy muru oporowego	
Zalecenia do koncepcji	
1. Utworzenie strefy wjazdu do miasta 2. Wprowadzić łukowe trejaże dla pnączy w strefach wejściowych na schody łączące prywatne działki z pasem drogowym 3. Rekonstrukcja płyt na schodach 4. Rekonstrukcja muru oporowego 5. Usunięcie gatunków inwazyjnych (Orzech włoski, robinia akacjowa) i zastąpienie ich gatunkami rodzimymi	

Inwentaryzacja fotograficzna:

Rysunek 3. Teren A – widok na schody

Rysunek 4. Teren A – widok na mur oporowy

5.2. Teren B

Obiekt: Plac przed wejście do Muzeum Przyrodniczego WPN

Powierzchnia ogólna: 1200 m²

Roślinność	
Gatunek	Udział gatunku
Klon pospolity - <i>Acer platanoides</i>	Gatunek główny
Klon jawor - <i>Acer pseudoplatanus</i>	Gatunek główny
Lipa drobnolistna - <i>Tilia cordata</i>	Gatunek dopełniający
Cis pospolity – <i>Taxus baccata</i>	Gatunek sporadycznie występujący
Robinia akacjowa - <i>Robinia pseudoaccacia</i>	Gatunek sporadycznie występujący
Brzoza brodawkowata - <i>Betula pendula</i>	Gatunek sporadycznie występujący
Głóg dwuszyjkowy - <i>Crataegus laevigata</i>	Gatunek sporadycznie występujący
Śnieguliczka biała - <i>Symphoricarpos albus</i>	Gatunek sporadycznie występujący
Suchodrzew chiński - <i>Lonicera pileata</i>	Gatunek sporadycznie występujący
Żywopłoty formowane	-
Nawierzchnie	
Rodzaj	Stan
Kostka betonowa polbruk – 109 m ²	dobry
Elementy wyposażenia terenu – obiekty małej architektury	
Nazwa	Stan techniczny
Schody terenowe z pochylnią: 7 biegów po 5 m ²	dobry
Tablica informacyjna: rozpiętość 7 m, wys. = 3m	dobry
Pachołki w pasie ciągu pieszego = 2 szt.	dobry
Stan istniejący zieleni - uwagi	
Mały zieleniec sąsiadujący z podwórzem (zapleczem) budynku mieszkalnego, przy którym komórki gospodarcze są w złym stanie technicznym o nieestetycznym wyglądzie. Skarpa oddzielająca zieleniec od podwórza jest obudowana murkiem z cegły. Na granicy rośnie żywopłot z suchodrzewu. Nie spełnia on jednak funkcji osłony. Trawnik pod okapem drzew jest w złym stanie. Drzewa rosnące przy ciągu schodów terenowych wymagają pielęgnacji. Część z nich robinia akacjowa wykazuje znaczne pochylenie. Zieleniec posiada drzewostan w wieku 25 – 60 lat, składający się głównie z klonów i lip. Przeznaczony jest do adaptacji w nowym zagospodarowaniu. Należy usunąć suche konary drzew w strefie ruchu pieszego.	
Uwagi do obiektu	
Zieleniec sąsiaduje z podwórzem (zapleczem) budynku mieszkalnego, komórki gospodarcze są w złym stanie technicznym	
Zalecenia do koncepcji	
1. Wprowadzić osłony kratowe – konstrukcje nośne dla pnączy na granicy z podwórzem 2. Wprowadzenie pnączy na ścianę szczytową budynku nr 6 przy ul. Kolejowej	

Rysunek 5. Teren B – widok ogólny

Rysunek 6. Teren B – widok na elewację budynku sąsiadującego

Rysunek 7. Teren B – widok na bramę wejściową do Muzeum WPN

5.3. Teren C

Obiekt: Skwer po między ulicami Cypriana Kamila Norwida i Kolejową (dz. nr 591/14 obręb 21)

Powierzchnia ogólna: 0,2193 ha

Roślinność		
Gatunek	Udział gatunku	
Żywotnik zachodni (żywopłót formowany) - <i>Thuja occidentalis</i>	Gatunek główny	
Lipa drobnolistna - <i>Tilia cordata</i>	Gatunek dopełniający	
Magnolia pośrednia - <i>Magnolia x soulangeana</i>	Gatunek dopełniający	
Ligustr pospolity – <i>Ligustrum vulgare</i>	Gatunek sporadycznie występujący	
Kasztanowiec biały - <i>Aesculus hippocastanum</i>	Gatunek sporadycznie występujący	
Forsycja pośrednia - <i>Forsythia x intermedia</i>	Gatunek sporadycznie występujący	
Sumak octowiec - <i>Rhus typhina</i>	Gatunek sporadycznie występujący	
Jerzówka, dzielzan, szławia, astry	Rozległe rabaty bylinowe	
Nawierzchnie		
Rodzaj	Stan	
Betonowe płyty chodnikowe 50x50 - 455 m ²	dobry	
Polbruk mozaika – 210 m ²	dobry	
Elementy wyposażenia terenu – obiekty małej architektury		
Nazwa	Ilość sztuk	Stan techniczny
Ławka parkowa	18	dobry
Kosze betonowe na śmieci	5	dobry
Tablica ogłoszeniowa	1	dobry
Ogrodzenia metalowe	1	dobry
Pompa wody	1	dobry
Stan istniejący zieleni i przebudowa		
- Zieleniec położony w centralnej części miasta, zagospodarowany jest w sposób wynikający z kierunków ciążenia ruchu pieszego, przecinających się w środkowej jego części. Układ ten podkreślony jest żywopłotem formowanym wysokości 1,1 m z żywotnika zachodniego biegnącym po obu stronach chodników, przy których, po obu stronach, w poszerzeniach ustawiono ławki – 18 sztuk. Powstał w ten sposób klasyczny, archaiczny układ „w kopertę”, wzbogacony funkcją osłoniętych od otoczenia placików wypoczynkowych. Korzystają z nich osoby spożywające alkohol. Jest to powodem protestów zgłaszanych do władz przez okolicznych mieszkańców. - Zieleniec jest pielęgnowany. Trawniki są prawidłowo prowadzone. - Żywopłoty wymagają likwidacji - Zieleniec posiada drzewostan w wieku 25 – 60 lat, składający się głównie z klonów i lip. Przeznaczony jest do adaptacji w nowym zagospodarowaniu. Należy usunąć suche konary drzew w strefie ruchu pieszego. - Materiał roślinny z nowych nasadzeń (magnolia, lipy) zostanie odzyskany i wykorzystany przy przebudowie zielenca. - Przyległa do terenu zielenca, zlokalizowana przy ul. Norwida rabata bylinowa, stanowi element tymczasowego zagospodarowania. Zostanie zachowana w stanie istniejącym do czasu zabudowy działki nr 155.		

Uwagi do obiektu	
• Fragment obecnie użytkowny jako rabata w Studium przeznaczony pod zabudowę usługową • Występuje gatunek inwazyjny	
Zalecenia do koncepcji	
1. Usunięcie gatunku inwazyjnego (sumak octowiec) i zastąpienie go gatunkiem rodzimym 2. Likwidacja nadmiernie eksponowanych osłon żywopłotowych	

Inwentaryzacja fotograficzna:

Rysunek 8. Teren C – widok na rabatę, obszar w bezpośrednim sąsiedztwie opracowania

Rysunek 9. Teren C – widok ogólny

5.4. Teren D

Obiekt: Skwer przy ulicy Ignacego Krasickiego (dz. nr 251 obręb 20)

Powierzchnia ogólna: 0,1801 ha

Roślinność		
Gatunek	Udział gatunku	
Klon pospolity – <i>Acer platanoides</i>	Gatunek główny	
Lipa drobnolistna – <i>Tilia cordata</i>	Gatunek dopełniający	
Jesion wyniosły - <i>Fraxinus excelsior</i>	Gatunek sporadycznie występujący	
Cis pospolity - <i>Taxus baccata</i>	Gatunek sporadycznie występujący	
Robinia akacjowa - <i>Robinia pseudoaccacia</i>	Gatunek sporadycznie występujący	
Wiąz szypułkowy - <i>Ulmus laevis</i>	Gatunek sporadycznie występujący	
Forsycja pośrednia - <i>Forsythia xintermedia</i>	Gatunek sporadycznie występujący	
Jaśminowiec wonny - <i>Philadelphus coronarius</i>	Gatunek sporadycznie występujący	
Jałowiec horyzontalny	Gatunek sporadycznie występujący	
Nawierzchnie		
Rodzaj	Stan	
Kostka betonowa - polbruk	dobry	
Parking – polbruk 36 m ²	dobry	
Elementy wyposażenia terenu – obiekty małej architektury		
Nazwa	Ilość sztuk	Stan techniczny
Ławka parkowa	5	dobry
Schody betonowe	3 biegi	dobry
Murki oporowe 40 – 60 cm, grub. = 30 cm, dł. – 45 cm	-	dobry
Obudowa gazonu: kamień + beton grub. = 40 cm dł. = 25 m	-	dobry
Kotwica + łańcuch	1	dobry
Stan istniejący zieleni		
Zieleniec położony jest w centrum miasta. • Zieleniec jest pielęgnowany, w stanie średnim. Trawniki są wydeptane. Trawniki zlokalizowane pod drzewami są w gorszym stanie. • Zieleniec posiada drzewostan w wieku 25 – 80 lat, składający się głównie z klonów i lip. Przeznaczony jest do adaptacji w nowym zagospodarowaniu. Należy usunąć suche konary drzew w strefie ruchu pieszego. • W części wschodniej zlokalizowany jest klomb (gat. rośl.: róża parkowa, jałowiec płozący oraz kwitnące, jednoroczne) w obudowie z kamienia na zaprawie cementowej. Między roślinami ustawiona jest kotwica z łańcuchem kotwicznym.		
Uwagi do obiektu		
• Obiekt nie pełni żadnej wyraźnie sprecyzowanej funkcji • Miejsca do siedzenia odsłonięte		
Zalecenia do koncepcji		
1. Utworzenie miejsca spotkań 2. Zastosowanie roślinności porastającej murek - krzewów płozących na obrzeżu zielenca: trzmielina Fortuna „Radicans”, „Emerald Gold”; irga Dammera „Radicans”; „Skogholm”; 3. Drzewostan istniejący - cięcia sanitarne – usunąć suche konary w strefie ruchu pieszego. 4. Gazon z kotwica należy zlikwidować		

Inwentaryzacja fotograficzna:

Rysunek 10. Teren D – widok ogólny

Rysunek 11. Teren D – widok na rabatę z gazonem

5.5. Teren E

Obiekt: Park leśny przy ulicy Bukowej (dz. nr 173/12 obręb 21) – **Park leśny**

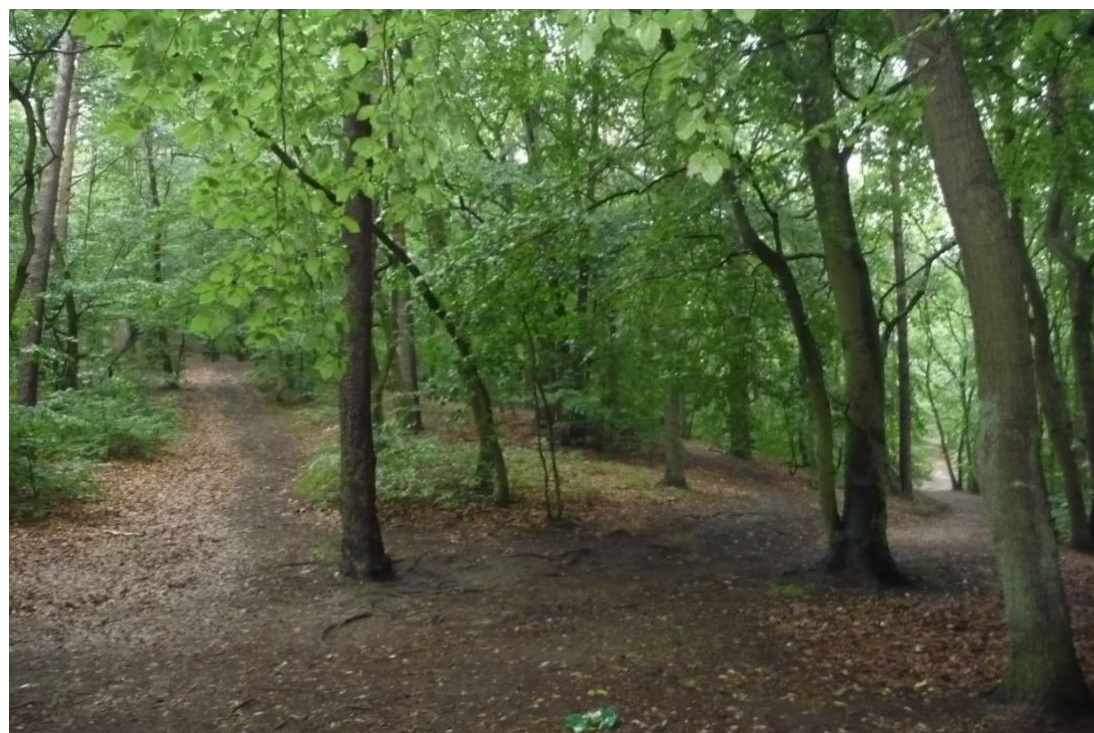
Powierzchnia ogólna: 5,3541 ha

Roślinność dominująca		
Gatunek	Udział gatunku	
Buk pospolity – <i>Fagus sylvatica</i>	Gatunek główny	
Sosna pospolita – <i>Pinus sylvestris</i>	Gatunek główny	
Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	Gatunek główny	
Dąb bezszypułkowy - <i>Quercus petraea</i>	Gatunek główny	
Klon pospolity – <i>Acer platanoides</i>	Gatunek dopełniający	
Bluszcz pospolity – <i>Hedera helix</i>	Gatunek dopełniający	
Jarząb pospolity - <i>Sorbus aucuparia</i>	Gatunek sporadycznie występujący	
Robinia akacjowa – <i>Robinia pseudoaccacia</i>	Gatunek sporadycznie występujący	
Niecierpek waleriana – <i>Impatiens wlleriana</i>	Gatunek sporadycznie występujący	
Orzech włoski - <i>Juglans regia</i>	Gatunek sporadycznie występujący	
Nawierzchnie		
Rodzaj	Stan	
Nieutwardzone - gruntowe	Średni	
Elementy wyposażenia terenu – obiekty małej architektury		
Nazwa	Ilość sztuk	Stan techniczny
Wyposażenie parku linowego	-	Dobry
Stan istniejący zieleni, uwagi		
Drzewostan leśny zbudowany jest z następujących gatunków: buk pospolity, dąb szypułkowy i sosna pospolita stanowiące skład podstawowy; klon pospolity, jarząb pospolity – gatunki dopełniające; robinia akacjowa i orzech włoski – gatunki obce, uznane za inwazyjne sporadycznie występujące, głównie na obrzeżu; bez czarny, róża dzika, bluszcz pospolity – gatunki podszytu. Drogi leśne posiadają nawierzchnię gruntową, wymagającą wzmocnienia - przebudowy dla pełnienia przez park funkcji obiektu rekreacyjnego w większym jak do tej pory zakresie. - Przeprowadzić cięcia sanitarne – selekcyjne wynikające z leśnego charakteru obiektu, który jako las miejski będzie stopniowo przeistaczał się w park - oraz cięcia związane z wycinką gatunków inwazyjnych rosnących na obrzeżu: orzech włoski, robinia akacjowa, czeremcha amerykańska. - W ramach działań edukacji przyrodniczej założyć mini szkołkę leśną - Po dokładnym rozpoznaniu wprowadzić (w ramach przywracania naturalnego składu gatunkowego) gatunki biocenotyczne zgodne z siedliskiem potencjalnej roślinności naturalnej. - Przy wybranych powierzchniach ustawić tablice informujące o biocenozach, naturalnej roślinności potencjalnej, fitosocjologii		
Uwagi do obiektu		
- Na terenie obiektu znajduje się stacja komunikacji radiowej straży pożarnej - Na terenie obiektu znajduje się ujęcie wody - Występują gatunki inwazyjne		
Zalecenia do koncepcji		
- Usunięcie gatunków inwazyjnych (Orzech włoski, robinia akacjowa) i zastąpienie ich gatunkami rodzimymi - Utworzenie parku o charakterze edukacyjnym		

Inwentaryzacja fotograficzna:

Rysunek 12. Teren E - widok ogólny

Rysunek 13. Teren E – widok na zbocze

5.6. Teren F1¹

Obiekt: Park Zdrojowy (dz. nr 224/2)

Powierzchnia ogólna: 0,6902 ha

Roślinność dominująca		
Gatunek	Udział gatunku	
Klon pospolity - <i>Acer platanoides</i>	Gatunek główny	
Grab pospolity - <i>Carpinus betulus</i>	Gatunek główny	
Klon jawor - <i>Acer pseudoplatanus</i>	Gatunek główny	
Lipa drobnolistna - <i>Tilia cordata</i>	Gatunek dopełniający	
Wiąz szypułkowy - <i>Ulmus laevis</i>	Gatunek dopełniający	
Platan klonolistny - <i>Platanus acerifolia</i>	Gatunek sporadycznie występujący	
Wierzba biała - <i>Salix alba</i>	Gatunek sporadycznie występujący	
Różanecznik - <i>Rhododendron</i>	Gatunek sporadycznie występujący	
Berberys pospolity - <i>Berberis vulgaris</i>	Gatunek sporadycznie występujący	
Irga pozioma - <i>Cotoneaster horizontalis</i>	Gatunek sporadycznie występujący	
Żywotnik olbrzymi - <i>Thuja plicata</i>	Gatunek sporadycznie występujący	
Nawierzchnie		
Rodzaj	Stan	
Utwardzone - polbruk, płyty 412 m ²	dobry	
Dojazd przy pomniku Chopina 320 m ²	dobry	
Elementy wyposażenia terenu – obiekty małej architektury		
Nazwa	Ilość sztuk	Stan techniczny
Schody 3 biegi 496 m ²	-	dobry
Fontanna	-	dobry
Ławki z oparciem	19	dobry
Kosze betonowe	10	dobry
Popiersie Chopina	-	dobry
Tablica upamiętniająca, zamocowana na głazie narzutowym	Napis na tablicy: Eryk von Zedtwitz 18.06.1887 – 05.03.1965 r. malarz, mieszkaniec Międzyzdrojów - Rada Miejska w 2010 r. podjęła uchwałę o uznaniu jako „zasłużony dla Międzyzdrojów”	dobry
Pachołki betonowe	5 – na wejściu z ul. 1000-lecia	dobry
Stan istniejący zieleni, uwagi		
Obiekt objęty ochroną konserwatorską. Cechą istotną tego fragmentu parku, jest stosunkowo wysoki poziom wody gruntowej i wynikający z tego lepszy stan zieleni. Po znacznych, długotrwałych opadach atmosferycznych, przy braku odpływu wód występują okresowe podtopienia środkowego, najniższego położonego fragmentu. Trawniki są starannie pielęgnowane. Jedynie te, znajdujące się w zasięgu korzeni (konkurencja) i pod okapem drzew (zacienienie) – są w gorszej kondycji. Zieleni jest starannie utrzymana, bogata, z licznymi roślinnymi elementami formowanymi jako kule, spirale itp. Duża ilość kwiatnych nasadzeń sezonowych komponowanych występuje w formie opasek przy		

¹ Szczegółowa inwentaryzacja zieleni dla obszaru F1, F2 oraz F3 została opracowana na potrzeby opracowania pt. „Koncepcja modernizacji Parku Zdrojowego w Międzyzdrojach wraz z modernizacją placu zabaw”. Materiał opracowany w 2008 r. na zlecenie Gminy Międzyzdroje, autorzy: D. Konopińska, K. Gołębiecki.

chodnikach, płaszczyzn figuralnych na trawnikach, razem ze strzyżonymi, niskimi formami krzewów (bukszpan, cyprysiki, tuje) i atrakcyjnie kwitnącymi bylinami (liliowiec).

Stan zdrowotny drzew jest zróżnicowany. Część z nich jest poddawana cyklicznej pielęgnacji i ich stan jest dobry. Niektóre drzewa rosną w bardzo małych przestrzeniach życiowych – najczęściej kolidują z chodnikiem lub ogrodzeniami co uwiadcza się bardzo licznymi zranieniami w obrębie odziomków i dolnych części pni.

Nadziemne partie licznych drzew (korony) są niejednokrotnie wyniesione zbyt wysoko. Wynika to z dużego zwarcia a najczęściej z nadmiernego podkrzesywania. Pod wpływem wiatrów i ciężenia naturalnego są wychylone, przez co stały się niestabilne i zagrażają otoczeniu. Drzewostan wymaga, w ramach gospodarki drzewostanem, podjęcia pilnych prac konserwatorsko - leczniczych w celu ratowania wartościowych drzew oraz wykonania cięć sanitarnych związanych z usunięciem niebezpiecznych i rachitycznych egzemplarzy.

Uwagi do obiektu

Obiekt objęty ochroną konserwatorską

Zalecenia do koncepcji

1. Należy zachować istniejącą formę kompozycyjną
2. Drzewostan wymaga działań konserwatorsko - leczniczych

Inwentaryzacja fotograficzna:

Rysunek 14. Teren F1 - widok na tablicę pamiątkową

Rysunek 15. Teren F1 widok ogólny

5.7. Teren F2²

Obiekt: Park Zdrojowy (dz. 224/5 obręb 20)

Powierzchnia ogólna: 0,5506 ha

Roślinność dominująca			
Gatunek		Udział gatunku	
Klon pospolity - <i>Acer platanoides</i>		Gatunek główny	
Wiąz szypułkowy - <i>Ulmus laevis</i>		Gatunek główny	
Klon jawor - <i>Acer pseudoplatanus</i>		Gatunek główny	
Lipa szerokolistna - <i>Tilia platyphyllos</i>		Gatunek główny	
Robinia akacjowa - <i>Robinia pseudoaccacia</i>		Gatunek dopełniający	
Lipa drobnolistna - <i>Tilia cordata</i>		Gatunek dopełniający	
Śnieguliczka biała - <i>Symphoricarpos albus</i>		Gatunek sporadycznie występujący	
Głóg jednoszyjkowy - <i>Crataegus monogyna</i>		Gatunek sporadycznie występujący	
Wierzba biała - <i>Salix alba</i>		Gatunek sporadycznie występujący	
Brzoza brodawkowata - <i>Betula pendula</i>		Gatunek sporadycznie występujący	
Nawierzchnie			
Rodzaj		Stan	
Nawierzchnia typu Tegra Hanse Grant 630 m ²		dobry	
Elementy wyposażenia terenu – obiekty małej architektury			
Nazwa		Ilość sztuk	Stan techniczny
Ławki z oparciem		9	dobry
Kosze bet.		3	dobry (stary model)
Stan istniejący zieleni, uwagi			
Obiekt objęty ochroną konserwatorską. Podłoże glebowe jest ubogie. Trawniki są w zróżnicowanym, umiarkowanym stanie. Znajdujące się na skarpach, przy ciągach pieszych, w zasięgu korzeni i pod okapem drzew – są w gorszej kondycji. Zielen jest starannie utrzymana, z licznymi roślinnymi elementami formowanymi jako kule, spirale itp. Trzy grupy komponowanych nasadzeń w formie kolistych klombów z obwódkowymi 25 cm wys. żywopłotami, na trawnikach, ze strzyżonymi, niskimi tapiarycznymi formami krzewów (bukszpan, cyprysiki, tuje) razem z kwietnymi uzupełnieniami roślin jednorocznych. Stan zdrowotny drzew jest zróżnicowany. Część z nich jest poddawana cyklicznej pielęgnacji i ich stan jest dobry. Niektóre drzewa rosną w bardzo małych przestrzeniach życiowych – najczęściej kolidują z chodnikiem lub ogrodzeniami co uwiadcza się bardzo licznymi zranieniami w obrębie odziomków i dolnych części pni. Nadziemne partie licznych drzew (korony) są niejednokrotnie wyniesione zbyt wysoko. Wynika to z dużego zwarcia a najczęściej z nadmiernego podkrzesywania. Pod wpływem wiatrów i ciężenia naturalnego są wychylone, przez co stały się niestabilne i zagrażają otoczeniu. Drzewostan wymaga, w ramach gospodarki drzewostanem, podjęcia pilnych prac konserwatorsko - leczniczych w celu ratowania wartościowych drzew oraz wykonania cięć sanitarnych związanych z usunięciem niebezpiecznych i rachitycznych egzemplarzy.			

² Szczegółowa inwentaryzacja zieleni dla obszaru F1, F2 oraz F3 została opracowana na potrzeby opracowania pt. „Koncepcja modernizacji Parku Zdrojowego w Międzyzdrojach wraz z modernizacją placu zabaw”. Materiał opracowany w 2008 r. na zlecenie Gminy Międzyzdroje, autorzy: D. Konopińska, K. Gołębiecki.

Zalecenia do koncepcji
• Utrzymanie obecnej formy kompozycyjnej • Drzewostan wymaga działań konserwatorsko – leczniczych • Wskazane wprowadzenie roślinności płożącej na skarpy

Inwentaryzacja fotograficzna:

Rysunek 16. Teren F2- widok na skarpy

Rysunek 17. Teren F2 – widok ogólny

Rysunek 18. Teren F2 – widok na ciąg pieszy

5.8. Teren F3³

Obiekt: Park Zdrojowy (dz. nr 264)

Powierzchnia ogólna: 0,9486 ha

Roślinność dominująca		
Gatunek		Udział gatunku
Grab pospolity- <i>Carpinus betulus</i>		Gatunek główny
Głóg jednoszyjkowy – <i>Crataegus monogyna</i>		Gatunek główny
Wiąz szypułkowy- <i>Ulmus laevis</i>		Gatunek główny
Dąb czerwony – <i>Quercus rubra</i>		Gatunek główny
Świerk kłujący - <i>Picea pungens</i>		Gatunek dopełniający
Klon zwyczajny- <i>Acer platanoides</i>		Gatunek dopełniający
Świerk pospolity - <i>Picea abies</i>		Gatunek dopełniający
Robinia akacjowa - <i>Robinia pseudoaccacia</i>		Gatunek dopełniający
Śliwa domowa - <i>Prunus domestica</i>		Gatunek dopełniający
Lipa szerokolistna- <i>Tilia platyphyllos</i>		Gatunek dopełniający
Topola włoska - <i>Populus nigra</i>		Gatunek dopełniający
Klon jesionolistny - <i>Acer negundo</i>		Gatunek sporadycznie występujący
Śnieguliczka biała - <i>Symphoricarpos albus</i>		Gatunek sporadycznie występujący
Kasztanowiec czerwony - <i>Aesculus xcarnea</i>		Gatunek sporadycznie występujący
Jodła pospolita – <i>Abies alba</i>		Gatunek sporadycznie występujący
Żywotnik- <i>Thuja</i>		Gatunek sporadycznie występujący
Klon jawor - <i>Acer pseudoplatanus</i>		Gatunek sporadycznie występujący
Jesion wyniosły - <i>Fraxinus excelsior</i>		Gatunek sporadycznie występujący
Czereśnia- <i>Prunus sp.</i>		Gatunek sporadycznie występujący
Nawierzchnie		
Rodzaj		Stan
Przy urzędzie gminy nawierzchnia żwirowa – 1742 m ²		średni
Elementy wyposażenia terenu – obiekty małej architektury		
Nazwa	Ilość sztuk	Stan techniczny
ławki z oparciem	11	dobry
Kosze betonowe	3	średni (stary model)
Betonowy stół do tenisa stołowego	1	średni
Betonowy stół do szachów	1	średni
Stan istniejący zieleni, uwagi		
Obiekt objęty ochroną konserwatorską. Podłoże glebowe jest ubogie. Trawniki są w zróżnicowanym stanie. Znajdujące się przy ciągach pieszych, w zasięgu korzeni i pod okapem drzew – są w znacznie gorszej kondycji. Drzewostan jest zdecydowanie przegęszczony. Stan zdrowotny drzew jest zróżnicowany. Część z nich jest poddawana cyklicznej pielęgnacji i ich stan jest dobry. Niektóre drzewa rosną w bardzo małych przestrzeniach życiowych – najczęściej kolidują z chodnikiem lub ogrodzeniami co uwidacznia się bardzo licznymi zranieniami w obrębie odziomków i dolnych części pni. Nadziemne partie licznych drzew (korony) są niejednokrotnie wyniesione zbyt wysoko. Wynika to z dużego zwarcia a najczęściej z nadmiernego podkrzesywania. Pod wpływem wiatrów i ciężenia naturalnego są wychylone, przez co stały się niestabilne i zagrażają otoczeniu. Drzewostan wymaga		

³ Szczegółowa inwentaryzacja zieleni dla obszaru F1, F2 oraz F3 została opracowana na potrzeby opracowania pt.

„Koncepcja modernizacji Parku Zdrojowego w Międzyzdrojach wraz z modernizacją placu zabaw”. Materiał opracowany w 2008 r. na zlecenie Gminy Międzyzdroje, autorzy: D. Konopińska, K. Gołębiecki.

w ramach gospodarki drzewostanem, podjęcia pilnych prac konserwatorsko - leczniczych w celu ratowania wartościowych drzew oraz wykonania cięć sanitarnych związanych z usunięciem niebezpiecznych i rachitycznych egzemplarzy.

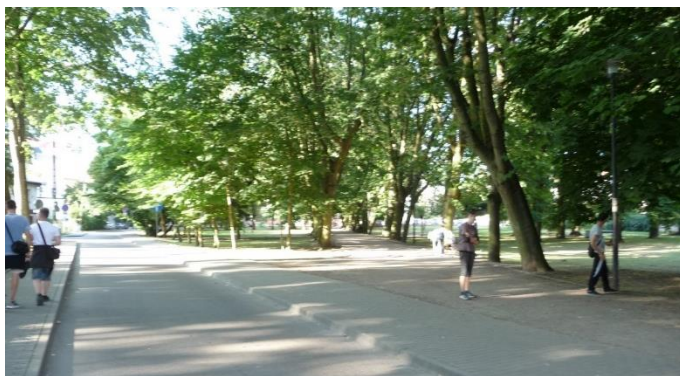
Uwagi do obiektu

- Obiekt o niższym standardzie niż tereny F1 i F2
- Obiekt objęty ochroną konserwatorską
- Obszar objęty obowiązującym planem miejscowym

Zalecenia do koncepcji

- Zachowanie istniejącej formy
- Drzewostan wymaga działań konserwatorsko - leczniczych
- Uzupełnienie nasadzeń zgodnie z wytycznymi zawartymi w planie miejscowym

Inwentaryzacja fotograficzna:

Rysunek 19. Teren F3- widok od strony ulicy ul. 1000 - lecia Państwa Polskiego

Rysunek 20. Teren F3 – widok ogólny

Rysunek 21. Teren F3 – widok na ciąg pieszy

5.9. Teren G

Obiekt: Plac pomiędzy ul. Promenady Gwiazd a pasem technicznym Urzędu Morskiego. Sąsiedztwo: hotel Amber Baltic, Międzynarodowy Dom Kultury (dz. 256, Obręb 20)
Powierzchnia ogólna: 1,4232 ha

Roślinność dominująca		
Gatunek	Udział gatunku	
Lipa szerokolistna - <i>Tilia platyphyllos</i>	Gatunek główny	
Lipa holenderska - <i>Tilia xeuropaea</i>	Gatunek główny	
Klon pospolity - <i>Acer platanoides</i>	Gatunek główny	
Klon jawor - <i>Acer pseudoplatanus</i>	Gatunek główny	
Tawuła japońska - <i>Spiraea japonica</i>	Gatunek główny	
Bukszpan wiecznie zielony – <i>Buxus sempervirens</i>	Gatunek główny	
Cyprysik lawsona - <i>Chamaecyparis lawsoniana</i>	Gatunek główny	
Robinia akacjowa - <i>Robinia pseudoaccacia</i>	Gatunek dopełniający	
Żywotnik zachodni - <i>Thuja occidentalis</i>	Gatunek dopełniający	
Lipa drobnolistna – <i>Tilia cordata</i>	Gatunek sporadycznie występujący	
Lipa krymska - <i>Tilia x euchlora</i>	Gatunek sporadycznie występujący	
Cis pospolity - <i>Taxus baccata</i>	Gatunek sporadycznie występujący	
Sosna górska - <i>Pinus mugo</i>	Gatunek sporadycznie występujący	
Klon jesionolistny - <i>Acer negundo</i>	Gatunek sporadycznie występujący	
Klon palmowy - <i>Acer palmatum</i>	Gatunek sporadycznie występujący	
Nawierzchnie		
Rodzaj	Stan	
Nieutwardzona – gruntowa (przedept) – 200 m ²	-	
Żwirowa - 66 m ²	dobry	
Utwardzone: polbruk, kostka betonowa -216 m ²	dobry	
Aleja gwiazd: granit, mozaika - 600 m ²	dobry	
Elementy wyposażenia terenu – obiekty małej architektury		
Nazwa	Ilość sztuk	Stan techniczny
Ławki z oparciem	24	dobry
Schody terenowe: 3 biegi = 95 m2	1	dobry
Donice betonowe	8	dobry
Kwiaton: waza bet.	1 + 4 pojemniki z palmami	dobry
Stan istniejący zieleni, uwagi		
Podłoże glebowe jest bardzo ubogie. Gruntem rodzimym są piaski wydymowe. Plac Gwiazd posiada obecnie trzy, dające się wyraźnie wyodrębnić powierzchnie o odmiennym charakterze i stanie zieleni: 1. Tzw. „ogród angielski”, lokalizowany w południowo – zachodniej części oraz przyległy doń, przebiegający przy pierzei pawilonów usługowych, pasaż pieszki, stanowią odrębny fragment placu. Kompozycja „ogrodu angielskiego” zamkniętego w obrysie trójkąta sprowadza się do eksponowania na obrzeżu elementów roślinnych formowanych jako kule, parasole, spirale, kolumny (określane jako singieltony, tapiary - tworzone z gatunków: - bukszpan, cyprysiki, tuje). Po stronie wschodniej, po obrzeżu ogrodu przebiega alejka, przy której ustawione są ławki, między nimi klomby a dalej żywopłot z tawułka japońskiej zamykający całość. Centralną część zajmuje bardzo starannie utrzymany trawnik dywanowy z umieszczoną pośrodku kompozycją roślinną, rozplanowaną na rzucie kwadratu z białym żwirem. Całość dopełniają klomby rozmieszczone w narożnikach i przy alejce, obok żywopłotów z tawułka, utworzone z		

roślin formowanych jak wyżej oraz trzmieliny Fortuna, różaneczników, pelargonii, wieży kwiatowych roślin jednoroczne. Zadrzewienie tego terenu jest rozproszone. Drzewa przy pawilonach (kasztanowiec biały, klon pospolity, klon jawor) są zdecydowanie zbyt wysoko podkrzesane. Korony odrastające wzwyż będą z czasem w większej mierze narażone na napór wiatrów (efekt żagla). W obrębie ogrodu i bezpośrednio przy nim rosną drzewa – gatunki: lipa szerokolistna, lipa krymska, jarząb szwedzki oraz robinie akacjowe. Trzeba zaznaczyć, że obiekt ten cieszy się wielką sympatią mieszkańców i wzbudza zainteresowanie przebywających w Międzyzdrojach wczasowiczów. Fragment ten będzie włączony do nowego zagospodarowania.	
2. Część środkowa placu, w pasie przyległym do wydmy brzegowej, użytkowana jest jako powierzchnia usług rekreacyjnych. Zieleń w tym fragmencie występuje szczątkowo. Fragment centralny stanowi rozległy plac z zadrzewieniem zlokalizowanym na obrzeżu. Najliczniej występuje lipa szerokolistna tworząca szpaler. Obok niej rośnie tam klon pospolity, lipa holenderska, klon jesionolistny, jabłoń jagodowa oraz sosna górska.	
3. Aleja Gwiazd Po obu stronach granitowej nawierzchni alei rosną tuje zachodnie odmiany kolumnowej. Między nimi sadzone są pasmami kwitnące rośliny jednoroczne. Przy ul. Bohaterów Warszawy rosną w pobliżu lipa holenderska i robinia akacjowa. W bezpośrednim sąsiedztwie rośnie cis pospolity w formie rozległej grupy. Na powierzchni między chodnikami a Aleją Gwiazd zlokalizowany jest kwietnik roślin jednorocznych, sezonowo kwitnących. Przy chodniku biegnącym równoległe do hotelu Amber ustawiane są donice z palmami osiagającymi 3 m wysokości.	
Uwagi do obiektu	
• Występują gatunki inwazyjne • Podłoże glebowe b. ubogie • Trawnik w szczątkowej postaci	
Zalecenia do koncepcji	
1. Drzewa wysokie do zachowania –cięcia sanitarne – usunąć suche konary w strefie ruchu pieszego. 2. Usunięcie gatunków inwazyjnych (Klon jesionolistny, robinia akacjowa) i zastąpienie ich gatunkami rodzimymi 3. Konieczność całkowitej przebudowy poza „ogrodem angielskim” 4. Wymaga zachowania wartościowego drzewostanu 5. Warunki gruntowe oraz istniejący i przewidywany sposób użytkowania, wskazują na konieczność wprowadzenia podłoża – substratu glebowego o cechach zapewniających dobre warunki rozwoju trawników rekreacyjnych a tym samym możliwe intensywne użytkowanie obiektu. Konieczne również będzie wprowadzenie nawadniania powierzchni trawnikowych.	

Inwentaryzacja fotograficzna:

Rysunek 22. Teren G – widok ogólny, stan trawników

Rysunek 23. Teren G – widok na założenie ogrodowe – do zachowania w Koncepcji

5.10. Teren H

Obiekt: Plac wzdłuż ul. Bohaterów Warszawy (dz. 73, Obręb 20)

Powierzchnia ogólna: 0,8503 ha

Roślinność dominująca		
Gatunek	Udział gatunku	
Topola kanadyjska - <i>Populus x canadensis</i>	Gatunek główny	
Klon pospolity - <i>Acer platanoides</i>	Gatunek dopełniający	
Sosna pospolita - <i>Pinus sylvestris</i>	Gatunek główny	
Klon pospolity - <i>Acer platanoides</i>	Gatunek dopełniający	
Wiąz szypułkowy - <i>Ulmus laevis</i>	Gatunek dopełniający	
Topola osika - <i>Populus tremula</i>	Gatunek sporadycznie występujący	
Forsycja pośrednia - <i>Forsythia xintermedia</i>	Gatunek sporadycznie występujący	
Jesion mанныy – <i>Fraxinus ornus</i>	Gatunek sporadycznie występujący	
Pięciornik krzewiasty - <i>Potentilla fruticosa</i>	Gatunek sporadycznie występujący	
Róża pomarszczona - <i>Rosa rugosa</i>	Gatunek sporadycznie występujący	
Nawierzchnie		
Rodzaj	Stan	
Betonowe płyty chodnikowe 35 x 35 cm i 50 x 50 cm razem 750 m ²	zły - chodniki nierówne, płyty popękane	
Elementy wyposażenia terenu – obiekty małej architektury		
Nazwa	Ilość sztuk	Stan techniczny
Ławki z oparciem	19	dobry
Kosze betonowe (stary typ)	7	średni
Pachołki na chodniku	2	dobry
Rzeźba parkowa	1	dobry
Stan istniejący zieleni – uwagi		
Podłoże glebowe jest ubogie. Trawniki są w zróżnicowanym stanie. Znajdujące się przy ciągach pieszych, w zasięgu korzeni i pod okapem drzew – są w znacznie gorszej kondycji. Stan zdrowotny drzew jest zróżnicowany. Część z nich jest poddawana cyklicznej pielęgnacji i ich stan jest dobry. Niektóre drzewa rosną w bardzo małych przestrzeniach życiowych – najczęściej kolidują z chodnikiem lub ogrodzeniami co uwiadcza się bardzo licznymi zranieniami w obrębie odziomków i dolnych części pni. Nadziemne partie licznych drzew (korony) są niejednokrotnie wyniesione zbyt wysoko. Wynika to z dużego zwarcia a najczęściej z nadmiernego podkrzesywania. Pod wpływem wiatrów i ciężenia naturalnego są wychylone, przez co stały się niestabilne i zagrażają otoczeniu. Drzewostan wymaga, w ramach gospodarki drzewostanem, podjęcia pilnych prac konserwatorsko - leczniczych w celu ratowania wartościowych drzew oraz wykonania cięć sanitarnych związanych z usunięciem niebezpiecznych i rachitycznych egzemplarzy.		
Uwagi do obiektu		
W sąsiedztwie obszaru znajduje się pomnik przyrody (Jesion mанныy)		
Zalecenia do koncepcji		
1. Ograniczyć rozwój topoli osiki oraz topoli kanadyjskiej 2. Warunki gruntowe oraz istniejąca i przewidywana frekwencja, wskazują na konieczność wprowadzenia podłoża – substratu glebowego o cechach zapewniających dobre warunki rozwoju trawników rekreacyjnych a tym samym możliwie intensywne użytkowanie obiektu. Konieczne również będzie wprowadzenie nawadniania powierzchni trawnikowych. 3. Róża pomarszczona (<i>Rosa rugosa</i>) jako gatunek inwazyjny – do usunięcia		

Inwentaryzacja fotograficzna:

Rysunek 24 Teren H – widok na ciąg pieszy

Rysunek 25. Teren H - widok ogólny

Rysunek 26. Teren H – Rzeźba

5.11. Teren I

Obiekt: Plac pomiędzy wydrami a ul. Bohaterów Warszawy (dz. 60/6, Obręb 20)

Powierzchnia ogólna: 0,2682 ha

Roślinność dominująca		
Gatunek	Udział gatunku	
Topola kanadyjska - <i>Populus xcanadensis</i>	Gatunek główny	
Topola osika – <i>Populus tremula</i>	Gatunek główny	
Dąb bezszypułkowy - <i>Quercus petraea</i>	Gatunek dopełniający	
Klon jawor – <i>Acer pseudoplatanus</i>	Gatunek dopełniający	
Świerk pospolity – <i>Picea abies</i>	Gatunek dopełniający	
Karaganda syberyjska - <i>Caragana arborescens</i>	Gatunek sporadycznie występujący	
Sosna czarna – <i>Pinus nigra</i>	Gatunek sporadycznie występujący	
Lipa szerokolistna - <i>Tilia platyphyllos</i>	Gatunek sporadycznie występujący	
Czeremcha amerykańska - <i>Prunus serotina</i>	Gatunek sporadycznie występujący	
Śliwa Mirabela - <i>Prunus domestica</i>	Gatunek sporadycznie występujący	
Nawierzchnie		
Rodzaj	Stan	
Nieutwardzone	Średni	
Elementy wyposażenia terenu – obiekty małej architektury		
Nazwa	Ilość sztuk	Stan techniczny
Ławki z oparciem	5	dobry
Ławki bez oparcia	3	dobry
Kosze betonowe	4	dobry
Kosze metalowe	3	dobry
Stan istniejący zieleni – uwagi		
Charakterystyka stanu zieleni tak jak w obszarze „H”. Podłoże glebowe jest ubogie. Trawniki są w zróżnicowanym stanie. Znajdujące się przy ciągach pieszych, w zasięgu korzeni i pod okapem drzew – są w znacznie gorszej kondycji. Zdecydowana dominacja topoli kanadyjskiej rosnącej przy ul. Bohaterów Warszawy i topola osika oraz cechy tych gatunków wymagają stopniowej selekcji. Są to gatunki nieodpowiednie dla terenów publicznie dostępnych. Należy stopniowo stosować nasadzenia zamienne. Stan zdrowotny drzew jest zróżnicowany. Część z nich jest poddawana cyklicznej pielęgnacji i ich stan jest dobry. Niektóre drzewa rosną w bardzo małych przestrzeniach życiowych – najczęściej kolidują z chodnikiem lub ogrodzeniami co uwidacznia się bardzo licznymi zranieniami w obrębie odziomków i dolnych części pni. Nadziemne partie licznych drzew (korony) są niejednokrotnie wyniesione zbyt wysoko. Wynika to z dużego zwarcia a najczęściej z nadmiernego podkrzesywania. Pod wpływem wiatrów i ciężenia naturalnego są wychylone, przez co stały się niestabilne i zagrażają otoczeniu. Drzewostan wymaga, w ramach gospodarki drzewostanem, podjęcia pilnych prac konserwatorsko - leczniczych w celu ratowania wartościowych drzew oraz wykonania cięć sanitarnych związanych z usunięciem niebezpiecznych i rachitycznych egzemplarzy.		
Uwagi do obiektu		
- Na terenie obiektu znajduje się obiekt transformatorowni. - Występuje gatunek inwazyjny		
Zalecenia do koncepcji		

1. Usunięcie gatunków inwazyjnych (Czeremcha amerykańska) i zastąpienie go gatunkiem rodzimym
2. Ograniczyć rozwój topoli osiki, topoli kanadyjskiej oraz topoli białej
3. Warunki gruntowe oraz istniejąca i przewidywana frekwencja, wskazują na konieczność wprowadzenia podłoża – substratu glebowego o cechach zapewniających dobre warunki rozwoju trawników rekreacyjnych a tym samym możliwie intensywne użytkowanie obiektu. Konieczne również będzie wprowadzenie nawadniania powierzchni trawnikowych.

Inwentaryzacja fotograficzna:

Rysunek 27. Teren I – widok ogólny

6. Połączenia terenów objętych opracowaniem ciągami zieleni przyulicznej

Ciągi zieleni w Międzyzdrojach tworzą układ kompozycyjny mający istotne znaczenie w kontekście zachowania korytarzy ekologicznych. Tereny objęte opracowaniem są wkomponowane w ten układ za pomocą liniowych połączeń zieleni ulicznej, tworząc razem system zieleni miejskiej.

Można zaobserwować układ biegnący od terenów Wolińskiego Parku Narodowego przez Park Leśny przy ulicy Bukowej ciągnący się dalej w kierunku Parku Zdrojowego. Na tym odcinku system zieleni ulicznej jest najbardziej rozczłonkowany i wymaga uzupełnień. Na odcinku od Parku Zdrojowego do zachodniej części ul. Bohaterów Warszawy, ciągi zieleni posiadają charakter ciągły, składający się z nasadzeń przyulicznych oraz dużych terenów otwartych wykorzystywanych rekreacyjnie. Wśród nasadzeń dominuje klon jawor oraz klon pospolity. Przy nowo zrealizowanym placu przy wejściu do molo oraz w jego sąsiedztwie przeważają nowe nasadzenia jarzębów.

Stan zieleni przyulicznej jest zróżnicowany. Przy ul. Bohaterów Warszawy obserwuje się nasadzenia w złym stanie posiadające zbyt mało przestrzeni na rozrost korzeni oraz pobór wody. Sytuacja jest zdecydowanie lepsza na centralnym obszarze promenady, który został zrewitalizowany w ostatnich latach. Drzewa na tym obszarze posiadają odpowiednią powierzchnię terenów przepuszczalnych, umożliwiającą im prawidłowy wzrost. Konieczne jest poszerzenie przepuszczalnej części terenu

poprzez usunięcie fragmentów kostki brukowej wokół drzew na pozostałych odcinakach ulicy Bohaterów Warszawy. Należy również uzupełnić braki w pasmach zieleni przyulicznej pamiętając jednocześnie, że drzewa nie mogą zasłaniać interesujących części elewacji budynków. Materiał do nowych nasadzeń powinien być dostosowany do lokalnych warunków klimatycznych. Rośliny powinny być zdrowe oraz prawidłowo uformowane z zachowaniem charakterystycznego dla gatunku i odmiany pokroju, wysokości, średnicy i długości pędów. System korzeniowy powinien być dobrze wykształcony zwarty i odpowiedni do wieku rośliny i sposobu uprawy. Nie zaleca się stosowania drzew iglastych, ponieważ charakteryzują się one mniejszą odpornością na zanieczyszczenia od drzew liściastych. Przy nasadzeniach alejowych należy unikać gatunków inwazyjnych, łatwo się rozprzestrzeniających w niekontrolowany sposób w środowisku (np. robinia akacjowa). W uzupełnianiu istniejących ciągów drzew sugeruje się zastosowanie gatunków rodzimych.

Rysunek 28. Nasadzenia przy ul. Bohaterów Warszawy

Rysunek 29 Widok na powierzchnię wzrostu klonu przy ul. Bohaterów Warszawy

Uzupełnienie istniejących nasadzeń i utworzenie spójnego systemu zieleni miejskiej sprawi, że układ przestrzenny miasta będzie bardziej spoisty i jednoznaczny. Działania te wpłyną również pozytywnie na wzmocnienie znaczenia systemu zieleni miejskiej w Międzyzdrojach jako korytarza ekologicznego.

7. Formy ochrony przyrody w sąsiedztwie terenów objętych opracowaniem

7.1. Formy ochrony przyrody bezpośrednio na obszarze objętym opracowaniem

Analizowany obszar nie znajduje się w żadnej istniejącej ani projektowanej prawnej formie ochrony przyrody w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r., poz. 627 z późniejszymi zmianami). Na żadnym z terenów nie znajdują się również pomniki przyrody.

7.2. Woliński Park Narodowy

Działka nr 173 wchodząca w skład zakresu opracowania sąsiaduje od strony zachodniej bezpośrednio z terenami Wolińskiego Parku Narodowego. Park został utworzony w centralnej części wyspy Wolin, na powierzchni 4 844 ha, w celu ochrony bogactwa rodzimej flory i fauny oraz unikatowego krajobrazu polskiego wybrzeża. Rozporządzeniem Rady Ministrów, z dnia 3.01.1996 r. (Dz. U. Nr 4 poz. 30, z 1996 r.) Park został powiększony m.in. o ekosystemy wodne charakterystyczne dla wyspowego położenia Parku i aktualnie w całości obejmuje powierzchnię 10 937 ha. Natomiast w gminie Międzyzdroje zajmuje 5328 ha, co stanowi 38% powierzchni gminy. Park nie posiada planu ochrony, którego obowiązek wynika w zapisu ustawy o ochronie przyrody. Dokument ten jest w trakcie realizacji. Zadania ochronne określone zostały w Zarządzeniu Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2016 r. w sprawie zadań ochronnych dla Wolińskiego Parku Narodowego.

Woliński Park jest pierwszym w Polsce parkiem narodowym lądowo - morskim. W jego granicach znajdują się poza obszarem lądowym, wody morza terytorialnego (Zatoka Pomorska), stanowiące naturalny biotop (miejsca żerowania i lęgu) wielu chronionych gatunków ptaków i rzadkich ssaków. Krajobraz Parku, pochodzenia polodowcowego, jest silnie zróżnicowany.

Na terenie Parku powołano 6 obszarów ochrony ścisłej:

- Obszar ochrony ścisłej im. doc. dr Stefana Jarosza (dawniej „Strażnica”). Chroniona jest tutaj najdalej na wschód wysunięta kępa litej buczyny w drzewostanach sosnowych o powierzchni 9,46 ha.
- Obszar ochrony ścisłej im. prof. dr Mariana Raciborskiego (dawniej „Wiciokrzew Pomorski”) o pow. 21,5 ha. Chroni on stanowiska pnączy wiciokrzewu pomorskiego oraz zimoziółki północnego.
- Obszar ochrony ścisłej im. prof. dr Zygmunta Czubińskiego (dawniej „Steńki z Kamienia”) o powierzchni 36,67 ha. Chroni się tutaj stanowisko buczyny pomorskiej ze storczykami.
- Obszar ochrony ścisłej im. dr Bohdana Dyakowskiego (dawniej „Wapienniki”) o pow. 40,5 ha. Chronione są tutaj w runie bukowego lasu stanowiska perłówki zwisłokwiatowej, zwanej też jednokwiatową.
- Obszar ochrony ścisłej im. prof. dr Władysława Szafera (dawniej „U stóp Lelowej Góry”) o pow. 40,4 ha. Chroni się tu stanowisko buczyny pomorskiej z żywcem cebulkowym.
- Obszar ochrony ścisłej im. prof. dr Adama Wodiczki (dawniej „Strome Urwisko”) o pow. 23,6 ha. Chroniony jest tu krajobraz klifowy i jego roślinność o charakterze kserotermicznym.

Wokół WPN utworzona została strefa ochronna (otulina) o łącznej powierzchni 3.369 ha. Na obszarze otuliny obowiązują zasady ochrony środowiska, zabezpieczające park narodowy przed szkodliwym oddziaływaniem czynników zewnętrznych. Otulina WPN obejmuje na obszarze gminy głównie tereny lasów Nadleśnictwa Międzyzdroje, przylegające bezpośrednio do granicy parku. Lasy te posiadają status lasów ochronnych. W rozporządzeniu dotyczącym WPN nie zostały określone zasady gospodarowania na obszarze otuliny

7.3. Obszary natura 2000

Obszary natura 2000 znajdujące się w granicach gminy Międzyzdroje obejmują obszar specjalnej ochrony ptaków oraz obszar mający znaczenie dla Unii Europejskiej (specjalny obszar ochrony siedlisk), utworzone są w celu ochrony populacji dziko występujących ptaków lub siedlisk przyrodniczych lub gatunków będących przedmiotem zainteresowania UE. Specjalne obszary ochrony ptaków są to obszary wyznaczone do ochrony populacji dziko występujących ptaków jednego lub wielu gatunków, w granicach których ptaki mają korzystne warunki bytowania w ciągu całego życia, w dowolnym jego okresie albo stadium rozwoju. Gmina Międzyzdroje, w części lądowej, pokryta jest w 96% obszarami Natura 2000, z czego 5879 ha zajmują obszary SOO (96%) oraz 507 ha OSO (8,2%).

Występujące na terenie gminy obszary specjalnej ochrony ptaków:

- PLB 320009 Zalew Szczeciński (Obszar obejmuje polską część Zalewu Szczecińskiego, dzielonego od Morza Bałtyckiego wyspami Wolin i Uznam.)
- PLB 990003 Zatoka Pomorska (Obszar obejmuje polską część Zatoki Pomorskiej od Świnoujścia do Koszalina na szerokości od 7 do 50 km i długości 130 km i w znacznym stopniu pokrywa się z siedliskowym obszarem Natura 2000 Ostoja na Zatoce Pomorskiej PLH990002)
- PLB 320002 Delta Świny (Obszar obejmuje wsteczną deltę Świny wraz z częścią przyległych wód Zalewu Szczecińskiego, fragment przyległej nizinnej części wyspy Wolin oraz część wyspy Uznam, położoną na zachód od Kanału Piastowskiego.)

Obszary mające znaczenie dla Wspólnoty są to projektowane specjalne obszary ochrony siedlisk, zatwierdzane przez Komisję Europejską w drodze decyzji, wobec których nie został jeszcze wyznaczony akt prawa krajowego. W gminie zajmują 10570 ha, tj. 77% powierzchni gminy. Są to:

- PLH 320018 Ujście Odry i Zalewu Szczecińskiego (Obszar położony jest u ujścia rzeki Odry obejmujący również jej dolny odcinek, Zalew Szczeciński, Wyspę Chrząszczewską i Zalew Kamieński. Dźwina i Zalew Kamieński to najbardziej naturalne elementy ujścia Odry.)
- PLH 320019 Wolin Uznam (Obszar obejmuje dwie wyspy: Wolin i Uznam, razem z pięciokilometrowym pasem wód przybrzeżnych pomiędzy Karnocicami i Lubinem.)
- PLH990002 Ostoja na Zatoce Pomorskiej (Ostoja obejmuje w całości obszary morskie polskiej części Zatoki Pomorskiej od wschodniego falochronu portu Świnoujście do mierzei jeziora Resko Przymorskie.)⁴

Położenie terenów objętych opracowaniem na tle obszarów Natura 2000 - obszarów specjalnej ochrony ptaków oraz obszarów mające znaczenie dla Wspólnoty przedstawia Rysunek 30.

Rysunek 30. Schemat terenów objętych opracowaniem na tle obszarów NATURA 2000
Źródło: opracowanie własne

7.4. Pomniki przyrody

Na terenie miasta Międzyzdroje zlokalizowanych jest 31 pomników przyrody. W przeważającej części znajdują się one przy ciągach komunikacyjnych mających szczególne znaczenie w kontekście połączeń terenów objętych opracowaniem. Zestawienie pomników przyrody przedstawia Tabela 3.

Tabela 3. Zestawienie pomników przyrody na terenie miasta Międzyzdroje

Gatunek	lokalizacja	Symbol na mapie
Dąb szypułkowy	Ul. Bohaterów Warszawy 1	1
Wiśnia ptasia	ul. Bohaterów Warszawy 16	2
Wiśnia ptasia	ul. Bohaterów Warszawy 16	3

⁴ Opracowanie ekofizjograficzne na potrzeby zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Międzyzdroje, zgodnie z podjętą Uchwałą Nr LI/503/14 Rady Miejskiej w Międzyzdrojach z dnia 29 kwietnia 2014 roku, M. Racinowska-Ratajska, I. Skrzyszowska-Jaksina, M. Wiśniewski, Regionalne Biuro Gospodarki Przestrzennej Województwa Zachodniopomorskiego, Szczecin 2016

Kasztan jadalny	ul. Gryfa Pomorskiego/Dąbrówki	4
Cis pospolity	ul. Gryfa Pomorskiego 12	5
Cis pospolity	ul. Gryfa Pomorskiego 12	6
Buk zwyczajny	ul. Gryfa Pomorskiego 70	7
Buk zwyczajny	ul. Gryfa Pomorskiego 70	8
Buk zwyczajny	ul. Gryfa Pomorskiego 70	9
Buk zwyczajny	ul. Gryfa Pomorskiego 70	10
Cis pospolity	ul. Gryfa Pomorskiego/pl. Neptuna	11
Cis pospolity	ul. Gryfa Pomorskiego/pl. Neptuna	12
Dąb szypułkowy	ul. Kolejowa 15	13
Dąb bezszypułkowy	ul. Kolejowa 24	14
Dąb bezszypułkowy	ul. Kolejowa / Ustronie Leśne	15
Cis pospolity	ul. Książąt Pomorskich 25	16
Cis pospolity	ul. Książąt Pomorskich 25	17
Dąb bezszypułkowy	ul. Lipowa 2A	18
Dąb bezszypułkowy	ul. Lipowa 4A	19
Dąb szypułkowy	ul. Ludowa 2A	20
Żywnotnik olbrzymi	ul. Ludowa 10	21
Żywnotnik olbrzymi	ul. Ludowa 10	22
Sosna zwyczajna + bluszcz pospolity	ul. Ludowa 19	23
Cis pospolity	ul. Myśliwska 21	24
Dąb bezszypułkowy	ul. Spokojna	25
Dąb szypułkowy	ul. Zdrojowa 17/19	26
Bukszpan zwyczajny	ul. Zwycięstwa 9	27
Cis pospolity	ul. Zwycięstwa 41	28
Cis pospolity	ul. Zwycięstwa 41	29
Jodła grecka	przy drodze krajowej Nr 3	30
Jesion marny	Międzyzdroje ul. Bohaterów Warszawy, dz. 61 obręb 20 (dz.430/3)	31

Źródło: Uchwała Nr LVII/559/14 Rady Miejskiej w Międzyzdrojach z dnia 28 sierpnia 2014 r. w sprawie wprowadzenia indywidualnej ochrony przyrody w drodze uznania za pomnik przyrody; Uchwała Nr LIV/529/14 Rady Miejskiej w Międzyzdrojach z dnia 25 czerwca 2014 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody; Uchwała Nr XXV/232/12 Rady Miejskiej w Międzyzdrojach z dnia 31 maja 2012r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody; Uchwała Nr XXXIII/329/5 Rady Miejskiej w Międzyzdrojach z dnia 26 sierpnia 2005 r. w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody.

8. Stopień degradacji terenów objętych opracowaniem oraz zagrożenia przyrodnicze.

Narastające zanieczyszczenia antropogeniczne powodują zniszczenie powierzchniowej, biologicznie czynnej warstwy litosfery i hydrosfery, które mogą zostać zniwelowane tylko w wyniku procesów biologicznych. Gdy zanieczyszczeń jest zbyt wiele zmienia się charakter ekosystemów, postępują procesy degradacyjne. Stopień degradacji obszarów objętych opracowaniem można określić jako nieznaczny. Teren E (Park Leśny) można zakwalifikować jako obszar nie poddany degradacji.

Dominującymi zagrożeniami przyrodniczymi na obszarach objętych opracowaniem są zmiany o charakterze antropogenicznym wynikające przede wszystkim z zajmowania nowych terenów pod zainwestowanie kubaturowe i infrastrukturalne.

W efekcie rozwoju przestrzennego obszarów objętych opracowaniem oraz obszarów sąsiadujących będą występować typowe i często nieuniknione zmiany środowiska przyrodniczego.

W wyniku nowego zainwestowania na etapie inwestycyjnym mogą wystąpić następujące zmiany:

- przekształcenia w przypowierzchniowej strukturze geologicznej w związku z robotami ziemnymi (wykopy pod fundamenty i dla potrzeb uzbrojenia terenu lub pod ewentualne podziemne instalacje);
- lokalnie może wystąpić likwidacja pokrywy glebowej;

- zmiana aktualnego użytkowania gruntów;
- likwidacja istniejącej roślinności, wprowadzenie roślinności ozdobnej;
- zmiany w lokalnym obiegu wody przez ograniczenie infiltracji i wzrost parowania (wprowadzenie sztucznych nawierzchni);
- modyfikacja topoklimatu terenu projektowanego zainwestowania w wyniku oddziaływania nowej zabudowy na tereny sąsiednich na kształtowanie się warunków:
 - termicznych (większa pojemność ciepła w stosunku do powierzchni pokrytej roślinnością, sztuczne źródła ciepła);
 - anemometrycznych (powstanie lokalnej cyrkulacji jako efekt oddziaływania zabudowy i podwyższenia temperatury);
 - wilgotnościowych (zmniejszenie retencji przypowierzchniowej i przenikania wody do przypowierzchniowych warstw gruntu);
- niewielka zmiana fizjonomii krajobrazu przez wprowadzenie obiektów kubaturowych na terenie dotychczas wolnym od zabudowy;
- wytwarzanie i odprowadzanie do atmosfery odpadowych strumieni zanieczyszczeń gazowych powstających w wyniku bytowania.

Konsekwencją wprowadzenia zmienionego zainwestowania będzie jego dalsze oddziaływanie na środowisko, tzw. na etapie funkcjonowania. Może ono być bardzo zróżnicowane w zależności od charakteru zrealizowanej inwestycji. W przewadze oddziaływanie takie ma wpływ na wszystkie komponenty środowiska przyrodniczego⁵.

9. Wnioski i rekomendacje projektowe

Analiza stanu wraz z inwentaryzacją terenową pozwoliły określić wnioski i rekomendacje do opracowania koncepcyjnego, z uwzględnieniem istniejącego stanu środowiska. W toku przeprowadzonych analiz ustalono, że:

- **Przebudowa obszarów objętych opracowaniem związana jest z potrzebą nadania im współczesnych, wyższych standardów użytkowych i estetycznych.**

Tereny zielone w miejscowościach turystycznych poddane są silnej antropopresji ze strony turystów. Materiał zastosowany przy realizacji koncepcji projektowej powinien uwzględniać rozwiązania techniczne umożliwiające intensywne wykorzystanie terenów zielonych takie jak min. deptanie, niszczenie związane z odbywaniem się cyklicznych wydarzeń kulturalnych i sportowych itp.

- **Duże nasilenie ruchu turystycznego stawia szczególne wymagania dotyczące zieleni wysokiej i trawników rekreacyjnych.**

Przy okazji wykonywania prac związanych z wprowadzeniem nowej zieleni urządzonej należy przeprowadzić prace konserwatorskie przy starych nasadzeniach tak aby zapewnić bezpieczeństwo mieszkańcom oraz turystom.

- **Drzewostan we wszystkich obiektach wymaga prac konserwatorskich związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa w otoczeniu drzew.**
- **Duży udział trawników rekreacyjnych wymaga stosowania specjalistycznych podłoży – substratów glebowych charakteryzujących się dużą zasobnością, porowatością (oddychanie systemu korzeniowego) i zdolnością akumulowania wody. Dodatkowo dla wzmocnienia wierzchnia warstwa powinna posiadać siatkę zbrojącą.**

⁵ Podstawowe opracowanie ekofizjograficzne do sporządzenia Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Międzyzdroje, obejmującego obszar położony w centrum promenady w obrębie geodezyjnym miasta Międzyzdroje, M. Horniatko, Szczecin 2015

- **Place i zieleńce powinny posiadać instalację nawadniającą.**
- **Zaleca się wprowadzenie szerokiego programu edukacji przyrodniczej zarówno w Parku Leśnym (teren E) jak i w obszarze zieleńców przyległych do promenady.**
- **Zaleca się działania sprzyjające ochronie różnorodności biologicznej**
- **Na wszystkich obszarach zaleca się ograniczenie występowania roślin należących do inwazyjnych zgodnie z przeprowadzoną inwentaryzacją). Ponadto na wszystkich terenach rekomenduje się zachowanie istniejących drzew o znacznych rozmiarach a przypadku nowych nasadzeń należy zastosować rodzime gatunki roślin.**
- **W toku prac koncepcyjnych należy ograniczyć niekorzystne zmiany o charakterze antropogenicznym wynikające z zajmowania nowych terenów pod zainwestowanie kubaturowe i infrastrukturalne ponieważ mogą w pewnym stopniu przyczynić się do niewielkiego obniżenia bioróżnorodności. W związku z tym rekomenduje się zachowanie funkcji terenów biologicznie czynnych.**

- **Zachowanie istniejących cennych drzew o znacznych rozmiarach .**

Rekomenduje się zachowanie drzew, które uznano za wartościowe ze względu na rozmiary (drzewa starsze) jak i przynależność do gatunku o wyższych cechach parkotwórczych: buk, dąb, brzoza, cis. Na rysunkach inwentaryzacyjnych wskazano miejsce oraz gatunek. Znaczne rozmiary posiadają również topole kanadyjskie i włoskie, które pominięto w tym zestawianiu ze względu na cechy tych gatunków niewłaściwe dla terenów publicznie dostępnych. Drzewa te należy zastąpić innymi gatunkami.

10. Spis rysunków

Rysunek 1. Rozmieszczenie terenów objętych opracowaniem.....	3
Rysunek 2. Mapa mrozoodporności roślin w Polsce	4
Rysunek 3. Teren A – widok na schody	7
Rysunek 4. Teren A – widok na mur oporowy.....	7
Rysunek 5. Teren B – widok ogólny.....	9
Rysunek 6. Teren B – widok na elewację budynku sąsiadującego	9
Rysunek 7. Teren B – widok na bramę wejściową do Muzeum WPN	9
Rysunek 8. Teren C – widok na rabatę, obszar w bezpośrednim sąsiedztwie opracowania	11
Rysunek 9. Teren C – widok ogólny	11
Rysunek 10. Teren D – widok ogólny	13
Rysunek 11. Teren D – widok na rabatę z gazonem.....	13
Rysunek 12. Teren E - widok ogólny.....	15
Rysunek 13. Teren E – widok na zbocze	15
Rysunek 14. Teren F1 - widok na tablicę pamiątkową	17
Rysunek 15. Teren F1 widok ogólny	17
Rysunek 16. Teren F2- widok na skarpe	19
Rysunek 17. Teren F2 – widok ogólny	19
Rysunek 18. Teren F2 – widok na ciąg pieszy	19
Rysunek 19. Teren F3- widok od strony ulicy ul. 1000 - lecia Państwa Polskiego.....	21
Rysunek 20. Teren F3 – widok ogólny	21
Rysunek 21. Teren F3 – widok na ciąg pieszy	21
Rysunek 22. Teren G – widok ogólny, stan trawników	24
Rysunek 23. Teren G – widok na założenie ogrodowe – do zachowania w koncepcji.....	24
Rysunek 24 Teren H – widok na ciąg pieszy	26
Rysunek 25. Teren H - widok ogólny	26
Rysunek 26. Teren H – Rzeźba.....	26
Rysunek 27. Teren I – widok ogólny.....	28
Rysunek 28. Nasadzenia przy ul. Bohaterów Warszawy	29
Rysunek 29 Widok na powierzchnię wzrostu klonu przy ul. Bohaterów Warszawy	29
Rysunek 30. Schemat terenów objęte opracowaniem na tle obszarów NATURA 2000	31

11. Spis tabel

Tabela 1. Rozkład kierunków i prędkości wiatru z okresu IV-IX z wielolecia 1971-2000 na podst. danych ze stacji pomiarowej w Świnoujściu	5
Tabela 2. Rozkład kierunków i prędkości wiatru z okresu X-III z wielolecia 1971-2000 na podst. danych ze stacji pomiarowej w Świnoujściu	5
Tabela 3. Zestawienie pomników przyrody na terenie miasta Międzyzdroje.....	31

LEGENDA:

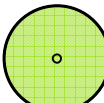
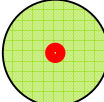
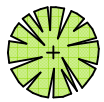
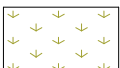
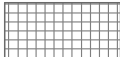
- granica opracowania
- drzewo liściaste
- cenne drzewo liściaste o znacznych rozmiarach
- drzewo iglaste
- drzewo iglaste chronione
- krzewy / żywopłoty
- trawnik
- ciąg pieszy

Oznaczenie	Gatunek
1	Lipa holenderska - <i>Tilia xeuropaea</i>
2	Klon pospolity - <i>Acer platanoides</i>
3	Klon jawor - <i>Acer pseudoplatanus</i>
4	Jesion Winiósły - <i>Fraxinus excelsior</i>
5	Cis pospolity - <i>Taxus baccata</i>
6	Orzech włoski - <i>Juglans regia</i>
7	Bluszcz pospolity - <i>Hedera helix</i>

Inwestor:	GMINA MIĘDZYDROJE
Projekt:	INWENTARYZACJA ZIELENI
Rysunek:	TEREN A DZ. NR 286
Autorzy:	arch. krajobrazu Tadeusz Fiszer arch. krajobrazu Tomasz Furmańczyk
Skala:	1: 500
Data:	08.2016

LEGENDA:

- - - - - granica opracowania
- drzewo liściaste
- cenne drzewo liściaste o znacznych rozmiarach
- gatunek inwazyjny
- drzewo iglaste
- krzewy / żywopłoty
- trawnik
- ciąg pieszy

Oznaczenie Gatunek

- 1 Żywotnik zachodni
- 2 Klon jawor *Acer pseudoplatanus*
- 3 Robinia akacjowa *Robinia pseudoaccacia*
- 4 Brzoza brodawkowata *Betula pendula*
- 5 Śnieguliczka biała - *Symphoricarpos albus*
- 6 Suchodrzew chiński - *Lonicera pileata*

Inwestor:	GMINA MIĘDZYDROJE		
Projekt:	INWENTARYZACJA ZIELENI		
Rysunek:	TEREN B DZ. NR 258		
Autorzy:	arch. krajobrazu Tadeusz Fiszer arch. krajobrazu Tomasz Furmańczyk		
Skala:	1: 500	Data:	08.2016

LEGENDA:

granica opracowania

drzewo liściaste

cenne drzewo liściaste
o znacznych rozmiarach

gatunek inwazyjny

drzewo iglaste

krzewy / żywopłoty

trawnik

ciąg pieszy

Oznaczenie	Gatunek
1	Lipa drobnolistna - <i>Tilia cordata</i>
2	Kasztanowiec biały - <i>Aesculus hippocastanum</i>
3	Sumak octowiec - <i>Rhus typhina</i>
4	Ligustr pospolite - <i>Ligustrum vulgare</i>
5	Żywotnik zachodni - <i>Thuja occidentalis</i>
6	Sosna pospolita - <i>Pinus sylvestris</i>
7	Magnolia pośrednia - <i>Magnolia xsoulangiana</i>

Inwestor:	GMINA MIĘDZYDROJE		
Projekt:	INWENTARYZACJA ZIELENI		
Rysunek:	TEREN C DZ. NR 591/4		
Autorzy:	arch. krajobrazu Tadeusz Fiszer arch. krajobrazu Tomasz Furmańczyk		
Skala:	1: 500	Data:	08.2016

LEGENDA:

- granica opracowania
- o drzewo liściaste
- o drzewo liściaste o znacznych rozmiarach
- o gatunek inwazyjny
- o drzewo iglaste
- o drzewo iglaste chronione
- o rabata
- o krzewy / żywopłoty
- o trawnik
- o ciąg pieszy

Oznaczenie	Gatunek
1	Lipa drobnolistna - <i>Tilia cordata</i>
2	Robinia akacjowa - <i>Robinia pseudoaccacia</i>
3	Klon pospolity - <i>Acer platanoides</i>
4	Jesion wyniosły - <i>Fraxinus excelsior</i>
5	Cis pospolity - <i>Taxus baccata</i>
6	Rabata kwiatowa
7	Jaśminowiec wonny - <i>Philadelphus coronarius</i>
8	Forsycja pośrednia - <i>Forsythia xintermedia</i>
9	Wiąz szypułkowy - <i>Ulmus lavis</i>

Inwestor:	GMINA MIĘDZYDROJE		
Projekt:	INWENTARYZACJA ZIELENI		
Rysunek:	TEREN D DZ. NR 251		
Autorzy:	arch. krajobrazu Tadeusz Fiszer arch. krajobrazu Tomasz Furmańczyk		
Skala:	1: 500	Data:	08.2016

LEGENDA:

granica opracowania

drzewo liściaste

cenne drzewo liściaste
o znacznych rozmiarach

gatunek inwazyjny

drzewo iglaste

drzewo iglaste chronione

rabata

krzewy / żywopłoty

trawnik

ciąg pieszy

Oznaczenie	Gatunek
1	Lipa szerokolistna - <i>Tilia platyphyllos</i>
2	Lipa holenderska - <i>Tilia xeuropaea</i>
3	Lipa krymska - <i>Tilia x euchlora</i>
4	Robinia akacjowa - <i>Robinia pseudoaccacia</i>
5	Jarząb szwedzki - <i>Sorbus intermedia</i>
6	Klon pospolity - <i>Acer platanoides</i>
7	Klon palmowy - <i>Acer palmatum</i>
8	Klon jesionolistny - <i>Acer negundo</i>
9	Tawuła japońska - <i>Spiraea japonica</i>
10	Sosna górska - <i>Pinus mugo</i>
11	Jabłoń domowa - <i>Malus domestica</i>
12	Cis pospolity - <i>Taxus baccata</i>
13	Kompozycja ogrodowa (żywotnik zachodni, cyprysik, bukszpan)
14	Kłomb parkowy (różanecznik, pelargonie)

Inwestor:	GMINA MIĘDZYDROJE		
Projekt:	INWENTARYZACJA ZIELENI		
Rysunek:	TEREN G DZ. NR 254		
Autorzy:	arch. krajobrazu Tadeusz Fiszer arch. krajobrazu Tomasz Furmańczyk		
Skala:	1: 500	Data:	08.2016

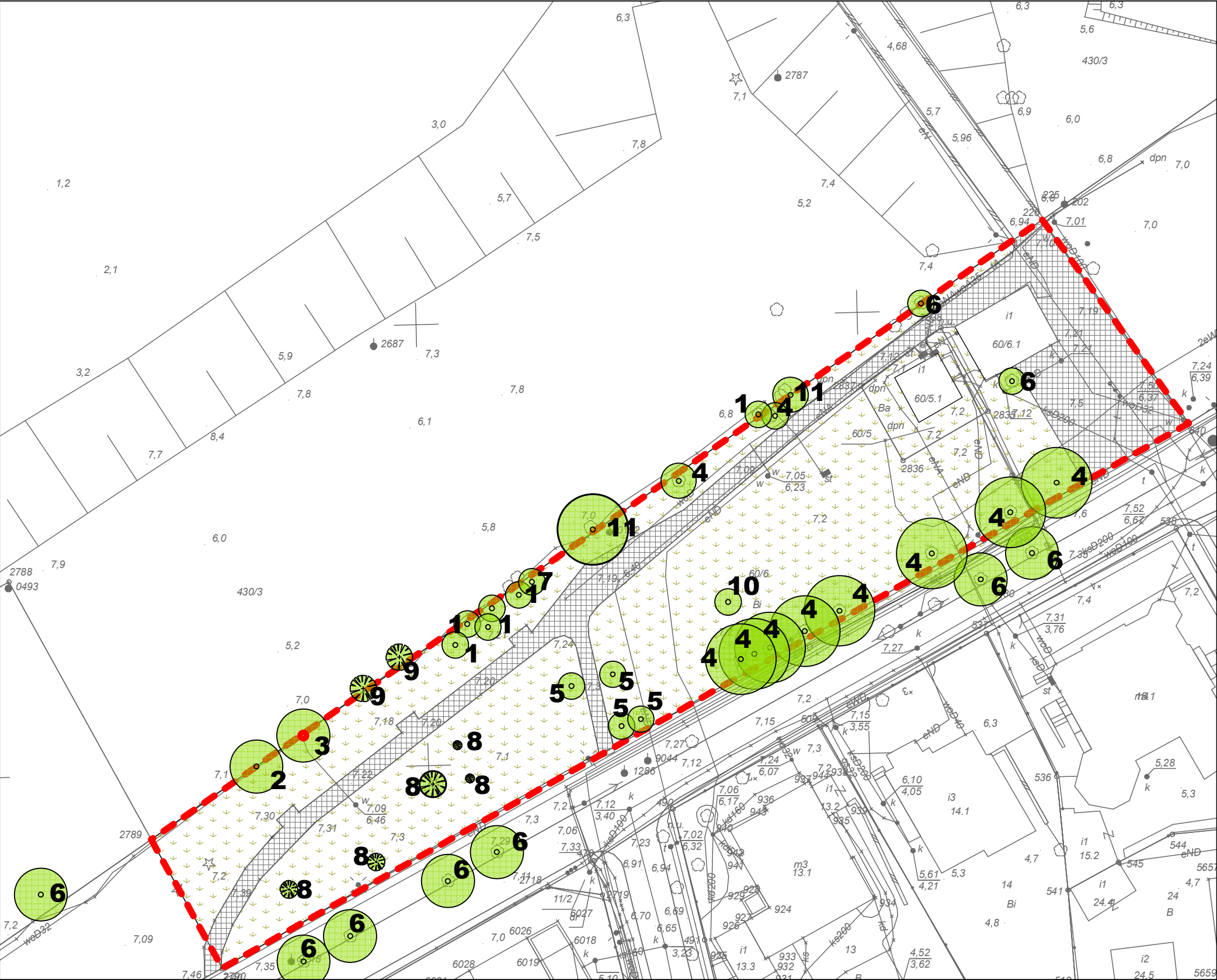

LEGENDA:

- granica opracowania
- drzewo liściaste
- cenne drzewo liściaste o znacznych rozmiarach
- gatunek inwazyjny
- pomnik przyrody
- drzewo iglaste
- krzewy / żywopłoty
- trawnik
- ciąg pieszcy

Oznaczenie	Gatunek
1	Klon jawor - <i>Acer pseudoplatanus</i>
2	Klon pospolity - <i>Acer platanoides</i>
3	Sosna pospolita - <i>Pinus sylvestris</i>
4	Wiąz szypułkowy - <i>Ulmus laevis</i>
5	Topola włoska - <i>Populus nigra</i>
6	Topola osika - <i>Populus tremula</i>
7	Topola kanadyjska - <i>Populus x canadensis</i>
8	Jesion mанны - <i>Fraxinus ornus</i>
9	Brzoza brodawkowata - <i>Betula pendula</i>
10	Róża pomarszczona - <i>Rosa rugosa</i>
11	Pięciornik krzewiasty - <i>Potentilla fruticosa</i>
12	Forsycja pośrednia - <i>Forsythia xintermedia</i>

Inwestor:	GMINA MIĘDZYZDRÓJE	
Projekt:	INWENTARYZACJA ZIELENI	
Rysunek:	TEREN H DZ. NR 73	
Autorzy:	arch. krajobrazu Tadeusz Fiszer	
Skala:	1: 500	Data: 08.2016

LEGENDA:

- granica opracowania
- drzewo liściaste
- cenne drzewo liściaste o znacznych rozmiarach
- gatunek inwazyjny
- drzewo iglaste
- cenne drzewo iglaste o znacznych rozmiarach
- trawnik
- ciąg pieszy

Oznaczenie	Gatunek
1	Topola osika - <i>Populus tremula</i>
2	Dąb bezszypułkowy - <i>Quercus petraea</i>
3	Czeremcha amerykańska - <i>Prunus serotina</i>
4	Topola kanadyjska - <i>Populus xcanadensis</i>
5	Klon pospolity - <i>Acer platanoides</i>
6	Klon jawor - <i>Acer pseudoplatanus</i>
7	Śliwa Mirabela - <i>Prunus domestica</i>
8	Sosna czarna - <i>Pinus nigra</i>
9	Świerk pospolity - <i>Picea abies</i>
10	Karaganda syberyjska - <i>Caragana arborescens</i>
11	Lipa szerokolistna - <i>Tilia platyphyllos</i>

Inwestor:	GMINA MIĘDZYZDROJE		
Projekt:	INWENTARYZACJA ZIELENI		
Rysunek:	TEREN I DZ. NR 60/6		
Autorzy:	arch. krajobrazu Tadeusz Fiszer arch. krajobrazu Tomasz Furmańczyk		
Skala:	1: 500	Data:	08.2016